

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

Одеського державного університету

внутрішніх справ

доктор юридичних наук, професор

Михеєм КОРНІЄНКО

06

2025 р.

ВИСНОВОК

**Одеського державного університету внутрішніх справ щодо дисертації
Гордуз Ганни Володимирівни на тему:
«Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081 «Право»**

ВИТЯГ

з протоколу засідання кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Національної поліції України Одеського державного університету внутрішніх справ МВС України №10 від 12 червня 2025 року щодо проведення публічної презентації та обговорення наукових результатів дисертації аспіранта Одеського державного університету внутрішніх справ **Гордуз Ганни Володимирівни** на тему: «Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження»

ГОЛОВУЮЧА: кандидат юридичних наук, доцент Марченко О.А.

ПРИСУТНІ:

Корнієнко М.В., доктор юридичних наук, професор (онлайн);
Тетерятник Г.К., доктор юридичних наук, професор;
Волошанівська Т.В. доктор юридичних наук, професор (онлайн);
Лісніченко Д.В., кандидат юридичних наук, доцент;
Мудрецька Г.К., кандидат юридичних наук, доцент;
Янковий М.О., кандидат юридичних наук, професор;
Афонін Д.С., кандидат юридичних наук, доцент;
Паламарчук Г.В., кандидат юридичних наук;
Теслюк І.О., кандидат юридичних наук;
Клименко О.С., доктор філософії

З присутніх – 3 доктори наук, 7 кандидатів наук, 1 – доктор філософії – фахівців за профілем поданої на розгляд дисертації.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення наукового дослідження аспірантки Одеського державного університету внутрішніх справ **Гордуз Ганни Володимирівни** на тему: «Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження», поданого на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право», з метою надання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації.

Робота виконана в Одеському державному університеті внутрішніх справ.

Науковий керівник: доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ Тетерятник Ганна Костянтинівна.

Гордуз (дівоче прізвище – Стукаленко) Ганна Володимирівна народилася 15 жовтня 1995 року у м. Одеса.

У 2020 році закінчила Національний університет «Одеська юридична академія».

З жовтня 2020 року до січня 2021 року працювала слідчим слідчого відділення Ренійського відділення поліції Ізмаїльського відділу поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області.

З січня 2021 року до квітня 2021 року – слідчий відділення №2 слідчого відділу Ізмаїльського районного відділу поліції Головного управління Національної поліції в Одеській області.

01.09.2021 року наказом від 30.08.2021 року № 354 зарахована до докторантури та аспірантури Одеського державного університету внутрішніх справ. Тема дисертації затверджена на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ 28 жовтня 2020 року, протокол № 3. Тема дисертації уточнена на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ 29 вересня 2022 року, протокол № 1.

Освітньо-наукову програму підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право» завершила 01.05.2025 року.

Основні положення та висновки, що сформульовані в дисертації відображено у чотирьох наукових публікаціях у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, апробовані на трьох науково-практичних конференціях.

СЛУХАЛИ:

Доповідь аспірантки Гордуз Ганни Володимирівни про результати виконаного наукового дослідження на тему «Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження». Здобувачка ознайомила присутніх зі структурою дисертації, обґрунтувала актуальність обраної теми дослідження, яка пояснюється тим, що у сучасних умовах функціонування правової системи України проблема втрати матеріалів кримінального провадження набула особливої актуальності, зумовленої як об'єктивними суспільно-політичними викликами, так і недосконалістю нормативного регулювання. Збройна агресія РФ проти України, тимчасова окупація частини територій, масові переміщення органів досудового розслідування, прокуратури та суду, а також знищення та

пошкодження інфраструктури, будівель, де зберігалися кримінальні провадження, призвели до широкомасштабних втрат таких.

Зокрема, за даними Головного слідчого управління Національної поліції України з 2022 року до 05.05.2025 року втрачено 520516 матеріалів кримінальних проваджень, з них досудове розслідування не закінчено у 50,5 тисячах проваджень, повністю або частково відновлено 31,988 матеріалів.

Втрати матеріалів кримінального провадження можуть виникати і в умовах мирного часу (ординарного правового режиму) внаслідок пожеж, повеней, аварій, збоїв у роботі електронних систем, недбалого або протиправного поводження з процесуальними документами.

Наслідки втрати матеріалів кримінального провадження мають не лише процесуальне, але й правозахисне значення, адже безпосередньо впливають на реалізацію таких конституційних прав і гарантій, як право на захист, справедливий суд, ефективне розслідування кримінального правопорушення, доступ до правосуддя. Відсутність матеріалів кримінального провадження унеможливорює повноцінне здійснення процесуальних функцій як стороною обвинувачення, так і стороною захисту, судом, ускладнює або унеможливорює апеляційне і касаційне оскарження судових рішень, порушує принцип правової визначеності.

Чинний КПК України не містить уніфікованої детальної регламентації процедури відновлення матеріалів провадження, розділ VII та ст. 615-1 КПК України мають нормативні прогалини, містять оціночні поняття, які по-різному тлумачаться фахівцями, що призводить до розрізненості, відсутності єдності у судовій та слідчій практиці. У низці випадків це створює підґрунтя для обмеження процесуальних прав і законних інтересів учасників кримінального процесу, включно з направленням обґрунтованих скарг до міжнародних судових інстанцій, зокрема Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ). Свідченням чому є рішення ЄСПЛ у справах «Хлєбїк проти України» (Заява № 2945/16) від 25 липня 2017 року та «Куроченко та Золотухін проти України» (заяви № 20936/16 та № 53257/16).

Окремі питання відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження досліджувалися такими вченими: І. В. Гловюк, А. Маланюком, О. М. Миколенко, А. Б. Романюком, В. В. Навроцькою, Є. А. Ткаченком, Т. Г. Фоміною. Спроби більш комплексного осмислення інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження здійснені у монографічних дослідженнях О. В. Лазукової (2018 р.) та Г. К. Тетерятник (2021 р.), присвячених здійсненню кримінального провадження в умовах надзвичайних правових режимів.

Таким чином, попри значущість цієї проблематики, інститут відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження залишається недостатньо дослідженим у вітчизняній науці кримінального процесуального права. Існуючі наукові розвідки є поодинокими й фрагментарними, обмежуються аналізом окремих процесуальних аспектів або прикладних питань, не охоплюючи інституційного, доктринального та практичного підходів до системного відновлення втрачених матеріалів.

Усе вищезазначене свідчить про актуальність обраної тематики, підтверджує існування об'єктивної потреби у комплексному науковому

дослідженні інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, з'ясуванні його правової природи, розробці теоретико-прикладних підходів до регулювання відповідних процесуальних процедур, формулюванні пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства і практики його застосування. З огляду на це, обрана тематика дисертації є своєчасною, актуальною та науково обґрунтованою, а результати дослідження мають потенціал практичного застосування в роботі органів досудового розслідування, прокуратури, суду та адвокатури, розвитку правової доктрини.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до положень Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки (що затверджена указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021), Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (що затверджена указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021), Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (що затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 756-р) пріоритетного напрямку «Правові механізми забезпечення і захисту прав та свобод людини», «Фундаментальні та прикладні проблеми наукового забезпечення боротьби зі злочинністю в Україні» Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року №12-21.

Дослідження є складовою плану науково-дослідної роботи Одеського державного університету внутрішніх справ «Пріоритетні напрямки розвитку та реформування правоохоронних органів в умовах розгортання демократичних процесів у державі» (державний реєстраційний номер 0116U006773) та частиною загальної наукової теми, що виконувалася кафедрою кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ «Охорона та захист прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження» (0114U004019) (2019 – 2024 рр.), частиною загальної наукової теми, що виконується наразі кафедрою кримінального процесу та криміналістики «Сучасні тенденції розвитку кримінального процесу та криміналістики» (0124U003473) (2024 – 2029 рр.).

Тема дисертаційного дослідження затверджена Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 3 від 28.10.2021), уточнена на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 1 від 29.09.2022).

Метою дисертаційного дослідження є отримання наукового результату у вигляді теоретично обґрунтованих положень щодо відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, а також формування на цій основі науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства і практики його застосування.

Поставлена мета зумовлює необхідність вирішення таких основних **завдань**:

- визначити сучасний стан наукового дослідження відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;

- з'ясувати сутність та зміст матеріалів кримінального провадження як предмету відновлення;
- встановити правову природу відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;
- визначити умови та суб'єктів-ініціаторів відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;
- проаналізувати вимоги до заяви та клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;
- дослідити процесуальний порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в ординарному правовому режимі;
- з'ясувати порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану;
- розглянути перспективні напрямки удосконалення процесуального порядку збереження матеріалів кримінального провадження та їх відновлення у випадку втрати;
- визначити нормативні прогалини, суперечності і надати пропозиції з удосконалення норм чинного законодавства та практики його застосування.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають, розвиваються і припиняються у процесі відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Предметом дослідження є відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертації становить система загальнонаукових, спеціально-юридичних та міждисциплінарних методів пізнання, які забезпечили комплексне, об'єктивне й системне дослідження інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

У ході дослідження було застосовано методи аналізу і синтезу, що дали змогу виокремити ключові теоретичні та практичні проблеми у сфері відновлення втрачених матеріалів, а також сформулювати узагальнені висновки та пропозиції. Ці методи активно використовувалися при оцінці сучасного стану наукової розробленості (підрозділ 1.1), при структурному аналізі процесуальних етапів відновлення (розділ 2), а також при формулюванні напрямів удосконалення правового регулювання (розділ 3).

Індукція та дедукція сприяли переходу від аналізу окремих прикладів практики правозастосування до узагальнень щодо характеру процесуальних проблем та прогалин у законодавстві, зокрема у підрозділі 2.4, присвяченому особливостям відновлення в умовах воєнного стану.

Застосування системно-структурного методу дозволило розглянути інститут відновлення втрачених матеріалів як елемент кримінального процесуального механізму, що має власну внутрішню логіку, функціональні зв'язки та залежність від інших елементів процесу. Цей метод особливо активно використовувався при дослідженні правової природи зазначеного інституту (підрозділ 1.3).

У дослідженні широко застосовувалися спеціально-юридичні методи, зокрема: формально-юридичний метод, що забезпечив ретельний аналіз чинного кримінального процесуального законодавства, був основним при

дослідженні суб'єктного складу, умов ініціювання та процедури відновлення матеріалів провадження (підрозділи 2.1–2.4). Порівняльно-правовий метод використовувався для зіставлення підходів, що існують у правових системах інших держав, до проблеми втрати та відновлення матеріалів, інших галузях права (підрозділ 1.1). Історико-правовий метод застосовувався для аналізу становлення інституту відновлення та поняття «матеріали кримінального провадження» та його трансформації в українському процесуальному праві (підрозділи 1.1, 1.2). Методи тлумачення норм права (граматичне, системне, телеологічне) були використані для з'ясування змісту процесуальних норм, що регулюють ведення та зберігання матеріалів, а також їх можливе відновлення (розділ 2).

У роботі також застосовувалися емпіричні методи: узагальнення практики судів першої та апеляційної інстанцій дало змогу ідентифікувати типові підходи до вирішення питання про відновлення матеріалів та виявити суперечності в правозастосуванні (розділ 2).

Окреме значення в роботі мають міждисциплінарні підходи, що поєднали кримінальну процесуальну тематику з елементами інформаційного права та цифрових технологій. Так, інформаційно-аналітичний метод був застосований у розділі 3 при аналізі способів цифрового зберігання процесуальних документів та ризиків їх втрати. А прогностичний метод дозволив сформулювати напрями вдосконалення нормативного регулювання та практики збереження й відновлення матеріалів провадження у випадках їхньої втрати.

Таким чином, системне використання комплексу методів дослідження забезпечило теоретичну глибину, практичну спрямованість і наукову обґрунтованість висновків, отриманих у дисертації.

Емпіричну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані, аналіз 297 судових рішень з Єдиного державного реєстру судових рішень, особистий понад 5-річний досвід роботи в органах досудового розслідування.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є першою в українській кримінальній процесуальній науці після прийняття КПК 2012 р. кваліфікаційною науковою працею, в якій комплексно досліджено інститут відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. До найбільш вагомих результатів, що містять наукову новизну, слід віднести такі:

уперше:

- сформульовано спеціальний процесуальний стандарт доказування для процедур відновлення матеріалів кримінального провадження – *«розумна достатність доказів для відновлення»*, який полягає у достатньому рівні достовірності та переконливості наданої та оціненої судом інформації для відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Відновлені матеріали кримінального провадження матимуть силу оригіналу за умови, що: вони дійсно існували у провадженні (належність), їхній зміст встановлений у достатньому обсязі (достатність); немає обґрунтованих сумнівів у їх автентичності (достовірність); дотримано процесуальної форми відновлення, передбаченої законом (допустимість);

- розроблено авторську чотириступеневу модель процесуального порядку розгляду заяви (клопотання) про відновлення втрачених матеріалів, що включає

етапи: відкриття провадження; підготовки до розгляду; судового розгляду; постановлення рішення. Надано деталізований процесуальний порядок діяльності суду та учасників провадження на кожному з етапів, що дозволяє формалізувати розгляд таких справ у судовій практиці;

- визначено особливості відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на стадії підготовчого провадження, його предмет, процесуальні межі та розроблено нормативну модель реалізації цієї процедури.

Доведено, що така діяльність узгоджується із завданнями стадії, не суперечить її функціональному призначенню, забезпечує процесуальну безперервність кримінального провадження та захист прав його учасників. Запропоновано внести зміни до статті 314 КПК України шляхом доповнення її частиною 2-1, у якій регламентовано порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на цій стадії, обґрунтовано необхідність вирішення питань щодо реєстрації таких матеріалів, зупинення провадження та скасування запобіжного заходу;

- запропоновано запровадити «ланцюг зберігання доказів» (Chain of Custody) у кримінальному процесі України для забезпечення збереження, ідентифікації, контролю за переміщенням, доступом і відновленням речових та цифрових доказів із використанням сучасних засобів захисту інформації;

- сформульовано концепцію уніфікованого процесуального механізму відновлення втрачених матеріалів незалежно від режиму кримінального провадження (ординарного чи в умовах надзвичайних правових режимів), надані пропозиції щодо виокремлення уніфікованого інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в окремий розділ КПК України;

удосконалено:

- теоретичні напрацювання щодо мети відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, яка полягає не у формальному наданні статусу «оригіналу» відновленим матеріалам, а направлена на виконання завдань кримінального провадження, передбачених ст. 2 КПК України, поновлення, забезпечення суб'єктивних прав та законних інтересів учасників кримінального провадження, реалізація яких унеможливлена внаслідок втрати матеріалів кримінального провадження;

- класифікацію форм втрати матеріалів кримінального провадження за наступними критеріями: 1) за обсягом матеріалів: повна втрата матеріалів; часткова втрата матеріалів (втрата окремих процесуальних документів, речових доказів тощо); 2) за способом: втрата; знищення; викрадення; спотворення; пошкодження; незаконне заволодіння; 3) за наміром (умислом): з прямим наміром (умислом); з необережності (втрата матеріалів внаслідок службової недбалості); без наміру (умислу) – внаслідок обставин непереборної сили (епідемії, військові дії, стихійні лиха або інші подібні обставини); 4) за суб'єктами, що спричинили (допустили) втрату, знищення, спотворення матеріалів кримінального провадження: суб'єкти, що здійснюють кримінальне провадження; інші учасники кримінального провадження; особи, які не мають відношення до кримінального провадження; безсуб'єктна втрата (внаслідок обставин непереборної сили);

- позицію щодо розширення кола суб'єктів, які мають право ініціювати процедуру відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження шляхом включення суду до ст. 525 КПК України як такого ініціатора, та визначення у ст. 615-1 КПК України узагальненого формулювання ініціаторів такої діяльності, як «учасники кримінального провадження»;

- поняття відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, під яким пропонується розуміти кримінальну процесуальну діяльність суб'єктів кримінального провадження, що здійснюється у порядку, передбаченому законом, направлену на відтворення втрачених документів, доказів та інших матеріалів (як оригіналів), що мають значення для кримінального провадження, з метою забезпечення виконання завдань кримінального провадження;

дістали подальшого розвитку:

- наукові підходи щодо правової природи відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, яка хоча і містить елементи пізнання, натомість полягає у ретроспективному відтворенні тих документів та інших об'єктів, які уже були в кримінальному провадженні (у тому числі, й визнані як докази);

- наукові міркування щодо співвідношення понять «кримінальне провадження», «кримінальна справа», «матеріали досудового розслідування» та «матеріали кримінального провадження». Визначено, що «кримінальне провадження» можна розглядати у широкому розумінні як діяльність сторін кримінального провадження, суду, інших учасників, направлену на виконання завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України. У вузькому значенні (для якого матеріали кримінального провадження по суті з ним ототожнюються) як систему процесуальних документів, речових доказів, інших матеріалів, які мають значення для кримінального провадження, що зібрані та оформлені у визначеному кримінальним процесуальним законодавством порядку та у яких відображені хід та результати кримінальної процесуальної діяльності, факти та обставини, що мають значення для кримінального провадження;

- обґрунтування щодо необхідності нормативного визначення права суб'єктів-ініціаторів відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на апеляційне оскарження рішень, що виносяться слідчим суддею, судом у зазначеній процедурі задля реалізації принципів доступу до правосуддя, змагальності та ефективного судового контролю;

- наукові позиції щодо цифровізації кримінального провадження як перспективного напрямку збереження матеріалів кримінального провадження (на прикладі НАБУ, САП, ВАКС), визначення перспектив запровадження системи «іКейс», створення єдиної системи обліку речових доказів;

- пропозиції з удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені в дисертації положення, висновки й пропозиції можуть бути використані:

- у науково-дослідній роботі – для подальшого розроблення проблемних питань участі свідка у кримінальному провадженні (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 10.06.2025 б/н.);

- у *навчальному процесі* – викладені у дисертації положення використовуються при проведенні занять із навчальних дисциплін «Кримінальний процес», «Проблеми кримінального процесуального доказування», «Проблемні питання кримінального процесуального законодавства України», «Актуальні проблеми застосування кримінального процесуального законодавства України» в Одеському державному університеті внутрішніх справ (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 10.06.2025 б/н.);

- у *практичній діяльності* органів досудового розслідування, органів прокуратури та адвокатури, судів;

- у *законотворчому процесі* - при удосконаленні норм кримінального процесуального закону у частині правової регламентації відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Констатується, що аналіз сучасного стану наукової розробленості питань, пов'язаних із відновленням втрачених матеріалів кримінального провадження, свідчить про відсутність комплексних наукових досліджень з цієї проблематики, фрагментарність існуючих публікацій та вказує на пов'язаність зацікавленості у дослідженні цього інституту із законодавчими змінами та важливістю для правозастосовної практики, яка суттєво актуалізується внаслідок повномасштабного вторгнення.

Визначено, що поняття «матеріали кримінального провадження» не має однозначного тлумачення у правозастосовній практиці та доктрині кримінального процесу, що ускладнює визначення обсягу об'єктів, які підлягають відновленню. У теоретичній площині розрізняються поняття «кримінальна справа», «матеріали досудового розслідування» та «матеріали кримінального провадження».

Поняття «кримінальне провадження» можна розглядати у широкому розумінні як діяльність сторін кримінального провадження, суду, інших учасників, направлену на виконання завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України. У вузькому значенні (для якого матеріали кримінального провадження по суті з ним ототожнюються) як систему процесуальних документів, речових доказів, інших матеріалів, які мають значення для кримінального провадження, що зібрані та оформлені у визначеному кримінальним процесуальним законодавством порядку та у яких відображені хід та результати кримінальної процесуальної діяльності, факти та обставини, що мають значення для кримінального провадження.

Відновленню можуть підлягати не лише процесуальні документи, а й речові докази, цифрові носії, інші документи, які мають значення для кримінального провадження. При їх відновленні має враховуватися правова природа таких об'єктів задля забезпечення автентичності матеріалів оригіналам, які були втрачені.

Пропонується форми втрати матеріалів кримінального провадження можна класифікувати за наступними критеріями: 1) за обсягом матеріалів: повна втрата матеріалів; часткова втрата матеріалів (втрата окремих процесуальних документів, речових доказів тощо); 2) за способом: втрата; знищення; викрадення; спотворення; пошкодження; незаконне заволодіння; 3) за наміром (умислом): з прямим наміром (умислом); з необережності (втрата

матеріалів внаслідок службової недбалості); без наміру (умислу) – внаслідок обставин непереборної сили (епідемії, військові дії, стихійні лиха або інші подібні обставини); 4) за суб'єктами, що спричинили (допустили) втрату, знищення, спотворення матеріалів кримінального провадження: суб'єкти, що здійснюють кримінальне провадження; інші учасники кримінального провадження; особи, які не мають відношення до кримінального провадження; безсуб'єктна втрата (внаслідок обставин непереборної сили).

Обставини, причини та форми втрати матеріалів кримінального провадження не впливають на можливість початку правовідносин щодо їх відновлення. Встановлення факту втрати матеріалів кримінального провадження є формальною підставою для початку правовідносин з їх відновлення.

З'ясовано, що мета відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження кореспондує із завданнями самого кримінального провадження, адже цей інститут є складовою системи кримінального процесу. Для учасників, які мають власний законний інтерес у відновленні, метою є поновлення, забезпечення їх суб'єктивних прав та законних інтересів, що було унеможливлено внаслідок втрати матеріалів провадження, що також кореспондує зі складовими мети кримінального процесу, які виражені через формулювання наведені у ст. 2 КПК України. Для суб'єктів, які здійснюють кримінальне провадження метою відновлення втрачених матеріалів є забезпечення виконання завдань кримінального провадження.

Визначення як мети відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження «надання статусу оригіналу відновлюваним документам» не відповідає її сутності, адже набуття статусу «оригіналу» не може вважатися самоціллю такої діяльності, а є способом виправлення тієї процесуальної ситуації, що склалася.

Пропонується під відновленням втрачених матеріалів кримінального провадження розуміти кримінальну процесуальну діяльність суб'єктів кримінального провадження, що здійснюється у порядку, передбаченому законом, направлену на відтворення втрачених документів, доказів та інших матеріалів (як оригіналів), що мають значення для кримінального провадження, з метою забезпечення виконання завдань кримінального провадження.

Зауважується, що правова природа відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження істотно відрізняється від доказування, у якому шляхом збирання, перевірки та оцінки доказів за визначеними правилами, за участю сторін виникає підсумковий продукт такої пізнавальної діяльності – доказ. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження хоча і містить елементи пізнання, натомість направлене на ретроспективне відтворення тих документів та інших об'єктів, які уже були в кримінальному провадженні (у тому числі, й визнані як докази).

З'ясовано, що у мови відновлення в ординарному порядку залишаються обмеженими вироком як єдиною підставою завершення провадження, що не охоплює інші рішення (наприклад, ухвали про закриття провадження або застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру), це породжує розбіжності в наукових підходах та практиці реалізації норм розділу, а також значно знижує його ефективність. Крім того, формулювання ч. 2 ст. 528

КПК України в частині мети відновлення, як умови для можливої реалізації цього процесу, не враховує наявності та обстоювання прокурором публічних інтересів, що створює негативну практику відмов судів у відкритті проваджень про відновлення втрачених матеріалів. У зв'язку з цим доцільно внести зміни до ч. 2 ст. 528 КПК України.

Визначено, що суб'єктний склад осіб, уповноважених ініціювати процедуру відновлення, є необґрунтовано звуженим: законодавець не передбачив права на відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження з ініціативи таких учасників, як представники потерпілого, інші особи, права яких обмежені в процесі, третіх осіб, щодо майна яких вирішується питання, а також викривачів. З урахуванням випадків втрати матеріалів кримінального провадження на судових стадіях, необхідним є наділення суду правом ініціативи у вирішенні питання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в ординарному порядку.

У зв'язку з чим пропонується внести відповідні зміни до редакції ст. 525 КПК України та ч. 2 ст. 615-1 КПК України.

Аргументовано, що визначення поняття «відповідні матеріали» (копії, дублікати, носії інформації тощо), які мають подаватися для ініціювання відновлення, залишається нечітким і не має однозначного тлумачення, що призводить до розрізненої судової практики в частині вимог до них та їх обсягу. Доводиться, що відновлення не є виключно технічною процедурою, а передбачає додаткові дії: зобов'язання відповідних органів надати копії документів, доступ до інших джерел, з яких можна отримати інформацію про відновлювальні матеріали або їх дублікати, копії тощо.

Вказується, що заява та клопотання про відновлення втрачених матеріалів є не лише формальним процесуальним актом, а засобом ініціювання специфічної доказової діяльності, яка має забезпечити правову безперервність кримінального провадження. Зміст заяви/клопотання, визначений у ст. 527 та 615-1 КПК України, демонструє поступове ускладнення та деталізацію вимог для суб'єкта звернення: він має не лише вказати факт втрати, а й обґрунтувати обставини, мету, можливість відновлення, перелік втрачених матеріалів, а також осіб і дії, що були пов'язані з ними. Факт втрати матеріалів визнається доказовим лише за умови належного підтвердження. В умовах воєнного стану вбачається допустимим підхід, коли факт окупації території, руйнування установи чи евакуації визнається достатнім, однак такий підхід не є уніфікованим, що породжує суперечливу судову практику. Мета відновлення має бути не декларативною, а конкретизованою та корелювати з переліком документів, які заявник просить відновити.

Доведено, що наявний локальний предмет доказування для розгляду таких заяв і клопотань, який включає: доведення факту втрати, мети відновлення, можливості відтворення змісту процесуальних дій чи рішень.

Сторона захисту та інші учасники є не лише пасивними суб'єктами в процедурі, але й джерелами доказової інформації, їх участь сприяє повноті відновлення, забезпеченню змагальності та балансу інтересів. Саме слідчий суддя та суд є тими суб'єктами, які уповноважені вирішувати питання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, з метою

забезпечення, поновлення прав учасників кримінального провадження, дотримання гарантій змагальності та рівності сторін.

Пропонується визначити порядок судового розгляду заяви про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження

Зауважується, що правова природа та процесуальний статус інформації, що використовується для відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження відрізняється від доказів у класичному розумінні. Така інформація є процесуальним засобом, спрямованим на реконструкцію змісту втрачених доказів, без відтворення первинного досудового розслідування або судового процесу. Такі відомості, які не є новими доказами у справі, а є засобами підтвердження факту існування та змісту вже наявних доказів або процесуальних дій, рішень, які були досліджені раніше, але втрачені в матеріальному або електронному вигляді.

У процедурі відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження фактичним аналогом стандарту доказування виступає не загальновідомі у класичному сенсі стандарти «поза розумним сумнівом» чи «обґрунтованої підозри». Пропонується визначення особливого, прикладного процесуального стандарту доказування «розумна достатність доказів для відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження», яка представляє достатній рівень достовірності та переконливості наданої та оціненої судом інформації для відновлення втрачених матеріалів кримінального. Відновлені матеріали кримінального провадження матимуть силу оригіналу за умови, що: вони дійсно існували у провадженні (належність), їхній зміст встановлений у достатньому обсязі (достатність); немає обґрунтованих сумнівів у їх автентичності (достовірність); дотримано процесуальної форми відновлення, передбаченої законом (допустимість). Це наближає стандарт до концепції «юридичної реконструкції», де важливо не лише довести факт існування втраченого документа, а й встановити його зміст таким чином, щоб він був прийнятний у процесуальному обігу.

Вказується, що необхідними документами для повторного звернення вважаються документи, відомості або інші матеріали, які дозволяють суду достовірно встановити зміст процесуальної дії, процесуального рішення або доказу, що підлягають відновленню.

Під точністю відновлення матеріалів втраченого кримінального провадження слід розуміти відтворення їх змісту в обсязі, достатньому для реалізації процесуальних прав і обов'язків учасників провадження, ухвалення відповідних процесуальних рішень.

Доведено, що слідчий суддя на стадії досудового розслідування має залишатися єдиним суб'єктом, уповноваженим приймати рішення щодо відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, адже він є єдиним представником судових органів, уповноваженим ухвалювати рішення (передача такої функції іншим суб'єктам порушила б системну логіку КПК), він діє незалежно від сторін та не зацікавлений у результаті провадження, що дозволяє об'єктивно оцінювати матеріали, подані для відновлення, задля забезпечення та відновлення прав учасників кримінального провадження та виконання його завдань.

Констатується, що доповнення КПК України ст. 615-1 КПК України стало необхідною правовою відповіддю на виклики повномасштабної війни, однак залишилися нерозв'язані питання щодо чіткого порядку розгляду клопотань, строків та обсягу відновлення.

Запропоновано законодавче закріплення можливості залишення клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження без руху із встановленням строку для усунення недоліків, а також механізм забезпечення участі необхідних суб'єктів у розгляді клопотання для дотримання принципу змагальності.

Пропонується врегулювання порядку зупинення процесуальних строків, у разі вирішення питання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження шляхом доповнення ч. 5 ст. 281 КПК України.

У разі звернення сторони обвинувачення з клопотанням про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на стадії досудового розслідування, у самому клопотанні має бути зазначено, чи не стосується клопотання матеріалів, ознайомлення з якими інших учасників може зашкодити досудовому розслідуванню, за наявності таких, у клопотанні сторона обвинувачення повинна обґрунтовано зазначити про це.

Аргументовано асиметричність співвідношення вимог «достатності для точного відновлення матеріалів» та «недостатності для відновлення», наведених у ч.5 ст. 615-1 КПК України. «Точність» – стосується рівня достовірності та автентичності відновлених даних, а «достатність» – обсягу даних, необхідних для ухвалення рішення (наприклад, відновлення лише протоколу слідчого експерименту, але не всіх втрачених процесуальних документів).

Обґрунтовується, що у випадках втрати матеріалів на етапі їх відкриття, закон не перешкоджає їх відновленню, адже така діяльність не є новим збиранням доказів, а є легітимним відновленням процесуальних документів, які уже існували у кримінальному провадженні.

Повернення обвинувального акта на стадії підготовчого провадження з підстав відсутності внаслідок втрати матеріалів кримінального провадження не узгоджується із положеннями ст. 314 КПК України та не відповідає стадійності кримінального провадження, оскільки стадія досудового розслідування вже завершена. Водночас чинне законодавство не передбачає повернення провадження до цієї стадії виключно з підстав втрати матеріалів, що були передані до суду. Ст. 314 КПК України не передбачає дій і рішень суду, механізм відновлення втрачених матеріалів у межах підготовчого провадження, хоча практика доводить необхідність визначення такої процедури. Запропоновано внести зміни до КПК України, доповнивши статтю 314 новою частиною 2-1, яка прямо передбачатиме можливість відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на цій стадії за клопотанням сторони кримінального провадження або з ініціативи суду, за умови підтвердження факту попереднього надходження документів до суду. Аргументовано, що відновлення втрачених матеріалів на підготовчому провадженні не суперечить завданням цієї стадії, а сприяє їх ефективному виконанню: забезпеченню процесуальної рівності сторін, підготовці до розгляду, усуненню перешкод, збереженню безперервності провадження.

Зазначається, що відсутність нормативно закріпленого права на апеляційне оскарження рішень суду при розгляді заяви про відновлення порушує принципи доступу до правосуддя та змагальності. Судова практика свідчить, що окремими апеляційними судами розглядаються апеляційні скарги на рішення судів, винесені під час реалізації порядку відновлення. Запропоновано передбачити підстави та порядок апеляційного оскарження таких рішень, як для ординарного порядку, так і в умовах воєнного стану.

Зроблено висновок, що на сьогоднішній день оцифрування матеріалів кримінального провадження є основною умовою для забезпечення їх збереження та можливості подальшого відновлення, однак ця процедура залишається частково врегульованою та фактично реалізується лише в окремих органах, таких як НАБУ чи САП. Відтак потребує подальшої розробки та впровадження система електронного кримінального провадження «іКейс». Перспективною є розробка єдиної електронної системи обліку речових доказів, інтегрованої з ЄРДР, ЄСІТС та іншими державними базами, яка забезпечить не лише збереження доказів, а й дасть змогу частково або повністю відновити інформацію щодо них у випадку втрати.

Пропонується запровадження «ланцюга зберігання доказів» (Chain of Custody) як обов'язкової умови фіксації руху, передачі та доступу до речових і цифрових доказів, з відповідною електронною реєстрацією, унікальними ідентифікаторами та криптографічними захистами.

Зауважується, що необхідно уніфікувати норми розділу VII КПК України та ст. 615-1 щодо відновлення втрачених матеріалів, незалежно від умов правового режиму, створивши єдиний узгоджений механізм, який має бути закріплений в окремому розділі КПК України.

Ефективне збереження та відновлення матеріалів можливе лише за умов належної цифрової інфраструктури, нормативної визначеності та розподілу відповідальності між суб'єктами кримінального провадження, з акцентом на забезпечення інформаційної безпеки та непорушності доказової бази.

Доцільним є розроблення міжвідомчого нормативно-правового акту, який визначатиме технічні, організаційні, процедурні аспекти копіювання, збереження та відновлення матеріалів кримінального провадження, із урахуванням міжнародного досвіду та вітчизняних реалій, напрацьованої практики.

Розроблені зміни до кримінального процесуального законодавства.

По закінченню доповіді дисертантки, присутніми було поставлено низку запитань.

КОРНІЄНКО М.В., доктор юридичних наук, професор: Шановна Ганно Володимирівно, як впроваджені результати вашого дослідження?

ГОРДУЗ Г.В.: Дякую за запитання. Результати дослідження впроваджені в освітній процес та науково-дослідну діяльність Одеського державного університету внутрішніх справ, крім того у додатку до роботи закамуються наші пропозиції до вдосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

КОРНІЄНКО М.В., доктор юридичних наук, професор: Дякую, доцільним є направлення цих пропозицій до органів законодавчої ініціативи.

ВОЛОШАНІВСЬКА Т.В., доктор юридичних наук, доцент: Ганно Володимирівно, Ви вносите пропозицію щодо участі сторони захисту та інших

учасників у судовому засіданні щодо розгляду клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, у випадках, коли з таким клопотанням на стадії досудового розслідування звертається сторона обвинувачення. На вашу думку, чи не може це негативно вплинути на передчасне ознайомлення сторони захисту з матеріалами кримінального провадження?

ГОРДУЗ Г.В.: Дякуємо за запитання. Ми вважаємо, що якщо з клопотанням про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження звертається саме сторона обвинувачення на стадії досудового розслідування, то у самому клопотанні вона повинна зазначити, чи не стосується клопотання матеріалів, ознайомлення з якими інших учасників може зашкодити досудовому розслідуванню. Якщо ж такі матеріали наявні, то у клопотанні сторона обвинувачення повинна обґрунтовано зазначити про це та вказати на необхідність обмеження доступу до них інших учасників кримінального провадження під час розгляду клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

ЛІСНІЧЕНКО Д.В., кандидат юридичних наук, доцент: Вами пропонується запровадження «ланцюга зберігання доказів». Розкрийте будь ласка більш детально, що це за механізм та яку роль, на вашу думку, він відіграє у процесі відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження?

ГОРДУЗ Г.В.: Шановний Дмитре Вікторовичу, дякуємо Вам за запитання. Дійсно, нами розглядається впровадження «ланцюга зберігання доказів» (Chain of Custody) як одного із перспективних напрямків саме зберігання матеріалів кримінального провадження. Тобто як проактивні, превентивні заходи, направлені на підвищення ефективності механізмів збереження речей і документів, що мають значення для кримінального провадження.

«Ланцюг зберігання доказів» (Chain of Custody) це послідовне документування, яке враховує послідовність зберігання, контролю, передачі, аналізу та утилізації фізичних або електронних доказів. Його мета полягає у встановленні того, щоб докази, пов'язані з ймовірним кримінальним правопорушенням, були зібрані з місця події та перебували в своєму первісному/незміненому стані, а не були підроблені або «підкинуті» обманним шляхом, щоб змусити когось виглядати винним. Ланцюг зберігання зберігає цілісність зразка.

Документація ланцюга зберігання служить трьома основними цілями: ставити відповідні запитання щодо доказів аналітичній лабораторії, вести облік ланцюга зберігання та документувати, що зразок/докази оброблялися лише уповноваженим персоналом і не були доступні для фальсифікації перед аналізом. Слідчий або особа, відповідальна за збір доказів, повинна заповнити етикетки контейнера/мішків для зразків та форми ланцюга зберігання, щоб можна було відстежувати зразок.

Однією із пропозицій також є запровадження електронного кримінального судочинства, яке на сьогодні вже апробовано в системі антикорупційних органів: НАБУ – САП – ВАКС. У разі запровадження електронного кримінального провадження такий ланцюг може бути

забезпечений відповідним цифровим кодуванням на всіх етапах проходження речових доказів, що також підвищить ймовірність їх збереження, а у разі втрати – віднаходження (якщо такі не знищено).

ЛІСНІЧЕНКО Д.В., кандидат юридичних наук, доцент: Дякую за вичерпну відповідь!

МУДРЕЦЬКА Г.В. кандидат юридичних наук, доцент: У дисертації ви зазначаєте, що саме слідчий суддя повинен залишатися тим суб'єктом, який вирішує на стадії досудового розслідування питання щодо відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Натомість за зберігання таких матеріалів на зазначеній стадії відповідальною є сторона обвинувачення. Аргументуйте будь ласка свою позицію.

ГОРДУЗ Г.В.: Дякую за запитання, шановна Ганно Володимирівно. Наша позиція ґрунтується на тому, що слідчий суддя є єдиним представником судових органів, уповноваженим ухвалювати рішення, які стосуються можливих обмежень або порушень прав учасників кримінального провадження (передача такої функції іншим суб'єктам порушила б системну логіку КПК). Слідчий суддя діє незалежно від сторін та не зацікавлений у результаті провадження, що дозволяє об'єктивно оцінювати матеріали, подані для відновлення, задля забезпечення та захисту прав учасників кримінального провадження і виконання його завдань.

У роботі нами представлений аналіз судових рішень і доводиться, що у разі втрати матеріалів кримінального провадження можуть бути обмежені або порушені права сторони захисту та інших учасників (наприклад, потерпілого, іншої особи, права чи законні інтереси якої обмежуються під час досудового розслідування): право на захист, оскарження рішень, дій чи бездіяльності слідчого, дізнавача, прокурора, справедливий суд та інші фундаментальні права. У зв'язку з чим ми вважаємо за потрібне розширити коло суб'єктів, які можуть звертатися із заявою або клопотанням про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Аналіз ухвал слідчих суддів підтвердив, що під час їх розгляду такі суб'єкти можуть подавати докази на відновлення втрачених матеріалів, заявляти клопотання. У випадку, якщо питання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження будуть вирішуватися стороною обвинувачення на стадії досудового розслідування, а не слідчим суддею, це може призвести до порушення засади змагальності сторін, не завжди об'єктивного вирішення цього питання внаслідок зацікавленості сторони обвинувачення

МУДРЕЦЬКА Г.В. кандидат юридичних наук, доцент: Дякую за відповідь.

МАРЧЕНКО О.А. кандидат юридичних наук, доцент: Як у доказовому аспекті ви можете охарактеризувати діяльність з відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження?

ГОРДУЗ Г.В.: Дякую за запитання, шановна Олено Анатоліївно! Правова природа та процесуальний статус інформації, що використовується для відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження відрізняється від доказів у класичному розумінні. Така інформація є процесуальним засобом, спрямованим на реконструкцію змісту втрачених доказів, без відтворення

первинного досудового розслідування або судового процесу. Такі відомості, які не є новими доказами у справі, а є засобами підтвердження факту існування та змісту вже наявних доказів або процесуальних дій, рішень, які були досліджені раніше, але втрачені в матеріальному або електронному вигляді.

У процедурі відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження фактичним аналогом стандарту доказування виступає не загальновідомі у класичному сенсі стандарти «поза розумним сумнівом» чи «обґрунтованої підозри». Пропонується визначення особливого, прикладного процесуального стандарту доказування «розумна достатність доказів для відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження», яка представляє достатній рівень достовірності та переконливості наданої та оціненої судом інформації для відновлення втрачених матеріалів кримінального. Відновлені матеріали кримінального провадження матимуть силу оригіналу за умови, що: вони дійсно існували у провадженні (належність), їхній зміст встановлений у достатньому обсязі (достатність); немає обґрунтованих сумнівів у їх автентичності (достовірність); дотримано процесуальної форми відновлення, передбаченої законом (допустимість). Це наближає стандарт до концепції «юридичної реконструкції», де важливо не лише довести факт існування втраченого документа, а й встановити його зміст таким чином, щоб він був прийнятний у процесуальному обігу.

МАРЧЕНКО О.А., кандидат юридичних наук, доцент: Дякую за цікаву відповідь і пропозицію.

ЯНКОВИЙ М.О. кандидат юридичних наук, професор: Охарактеризуйте будь ласка основні пропозиції до чинного законодавства щодо вдосконалення відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

ГОРДУЗ Г.В.: Дякую, шановний Миколо Олександровичу, за слушне запитання. У першу чергу, у роботі ми дійшли висновку щодо необхідності нормативної інституалізації відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в окремому розділі КПК України, адже на теперішній час КПК України містить розділ 7, присвячений відновленню в умовах ординарного правового режиму та ст. 615-1 КПК України, що визначає порядок відновлення в умовах правового режиму воєнного стану. Натомість нами доведено, що причини втрати матеріалів кримінального провадження не мають значення при вирішенні питання про їх відновлення. До того ж, норми розділ 7 взагалі не передбачають можливості відновлення втрачених матеріалів окрім як у тих провадженнях, які звершилися винесенням вироку, що є суттєвим недоліком та обмеженням для реалізації прав учасників кримінального провадження, у випадку їх втрати.

У першу чергу, ми звернули увагу на неврегульованість порядку проведення судового засідання з розгляду слідчим суддею та судом заяви/ клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. У зв'язку з цим нами пропонується доповнити КПК України окремим положенням – ст. 529 та ст. 615-1 КПК України положеннями щодо участі особи, яка подала заяву / клопотання, а також інших учасників провадження, якщо їхня участь необхідна для встановлення обставин, викладених у заяві/клопотанні.

Крім того, у ч. 5 ст. 615-1 КПК України передбачено тільки можливість прийняття слідчим суддею у разі недостатності наданих матеріалів рішення про закриття провадження або часткове відновлення. Натомість недостатність матеріалів не є тотожною недотриманню змісту клопотання та/або порушення вимог щодо підсудності таких клопотань.

Відтак, на нашу думку, доцільно доповнити статтю 615-1 пунктом 4-1 наступного змісту:

«У разі, якщо клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження не відповідає вимогам, передбаченим частиною четвертою цієї статті, слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про залишення клопотання без руху, зазначаючи виявлені недоліки, строк та порядок їх усунення. У разі неусунення недоліків у встановлений строк, клопотання повертається заявнику без розгляду.

У разі подання заявником клопотання про повернення раніше поданого клопотання – слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про його повернення без розгляду.

Якщо клопотання подане з порушенням правил територіальної підсудності, слідчий суддя, суд постановляє ухвалу про відмову у відкритті провадження та роз'яснює порядок направлення до належного суду».

Низка пропозицій стосується визначення стандартів доказування у таких провадженнях та умов зберігання матеріалів кримінального провадження. Усі пропозиції викладені нами в окремому додатку.

ЯНКОВИЙ М.О. кандидат юридичних наук, професор: Актуальні доповнення, дякую за відповідь.

Після відповідей на запитання слово було надано науковому керівнику доктору юридичних наук, професорці Тетерятник Г.К., яка надала оцінку дисертантки та охарактеризувала Гордуз Ганну Володимирівну, як грамотну, досвідчену фахівчиню, з професійним досвідом роботи у слідчих підрозділах, здатністю до аналітичного мислення, визначення сучасних практичних та теоретичних аспектів досліджуваного питання. Наукова керівниця підкреслила, що здобувачка досить ґрунтовно та досконало виконала складне наукове дослідження. Адже не розробленість питань відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження у доктрині кримінального процесу обумовила пошук додаткових ресурсів для дослідження.

Відзначила, що здобувачкою опрацьовано значну кількість судових рішень, понад 60 яких знайшли своє відображення у дисертації.

Мета, завдання, які поставила перед собою Гордуз Г.В., були послідовно та повно розкриті в дисертації, а надані висновки та пропозиції є вдалими, логічними та науково обґрунтованими.

Здобувачка оволоділа методологією наукового дослідження, що дозволило виконати наукове завдання та сформулювати ґрунтовні пропозиції щодо змін до кримінального процесуального законодавства. Представлене на публічній презентації дослідження є завершеною працею, яка має суттєве значення для вітчизняної юридичної науки, а його автор готовий до атестації здобувача ступеня доктора філософії.

Наукова керівниця також подякував всім присутнім за підтримку наукового дослідження і здобувача.

Під час наукової дискусії учасниками публічної презентації надано свої думки і міркування, щодо представленого на розгляд дослідження.

КОРНІЄНКО М.В. доктор юридичних наук, професор: Ознайомившись зі змістом роботи, заслухавши доповідь та відповіді здобувачки на запитання, можу підсумувати, що представлена для розгляду дисертаційна робота є вагомим внеском в розвиток кримінального процесу, викладені в роботі висновки та пропозиції пройшли належну апробацію, основні положення дисертації висвітлено в достатній кількості наукових статей за профілем представленого дослідження, що свідчить про системність та ґрунтовність підходу автора до написання цієї роботи. Наявні акти впровадження результатів дослідження. Таким чином, виконані усі формальні вимоги, що висуваються до такого виду робіт, за ступенем актуальності та науковою значимістю робота є завершеним науковим дослідженням та може бути рекомендоване до разового публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді з метою присудження Ганні Володимирівні ступеня доктора філософії.

ВОЛОШАНІВСЬКА Т.В., доктор юридичних наук, доцент: У цій роботі продемонстроване вдале поєднання теорії та практики. Дисертація містить елементи наукової новизни, достатні для робіт такого рівня. Позитивно слід відзначити значну кількість прикладів із судової практики. Сьогоднішній виступ дисертантки, відповіді на запитання засвідчили, що вона сформувався як науковиця, оволоділа методологією дослідження, має глибоке розуміння проблематики представленого дослідження. Вважаю, що робота може бути рекомендована до публічного захисту.

МУДРЕЦЬКА Г.В., кандидат юридичних наук, доцент: Після виступу здобувачки та її відповідей на поставлені присутніми запитання я переконалася у високому рівні як самої здобувачки, так і представленого дослідження. Я підтримую думки колег, що представлена дисертація може бути рекомендована до разового публічного захисту для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право».

ЛІСНІЧЕНКО Д.В., кандидат юридичних наук, доцент: Дисертантка вільно володіє тематикою дослідження, робота містить практико орієнтовані пропозиції та елементи наукової новизни, які стати внеском у доктрину криміналістики. Актуальність дослідження не викликає сумнівів, воно відповідає сучасній проблематиці, висновки засновані на належному емпіричному підґрунті. Впевнено буду підтримувати дисертантку, вважаю, що робота може бути рекомендована до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у галузі права. Дякую.

ЯНКОВИЙ М.О. кандидат юридичних наук, професор: Мені сподобався виступ здобувачки, сама робота, яка дійсно має концептуальний характер, досить ґрунтовно розкритий предмет дослідження, запропоновані цікаві та корисні зміни до законодавства. Вважаю, що робота може бути рекомендована до публічного захисту.

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів

Гордуз Ганни Володимирівни на тему:

**«Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право»
за спеціальністю 081 «Право»**

У сучасних умовах функціонування правової системи України проблема втрати матеріалів кримінального провадження набула особливої актуальності, зумовленої як об'єктивними суспільно-політичними викликами, так і недосконалістю нормативного регулювання. Збройна агресія РФ проти України, тимчасова окупація частини територій, масові переміщення органів досудового розслідування, прокуратури та суду, а також знищення та пошкодження інфраструктури, будівель, де зберігалися кримінальні провадження, призвели до широкомасштабних втрат таких.

Зокрема, за даними Головного слідчого управління Національної поліції України з 2022 року до 05.05.2025 року втрачено 520516 матеріалів кримінальних проваджень, з них досудове розслідування не закінчено у 50,5 тисячах проваджень, повністю або частково відновлено 31,988 матеріалів.

Втрати матеріалів кримінального провадження можуть виникати і в умовах мирного часу (ординарного правового режиму) внаслідок пожеж, повеней, аварій, збоїв у роботі електронних систем, недбалого або протиправного поводження з процесуальними документами.

Наслідки втрати матеріалів кримінального провадження мають не лише процесуальне, але й правозахисне значення, адже безпосередньо впливають на реалізацію таких конституційних прав і гарантій, як право на захист, справедливий суд, ефективне розслідування кримінального правопорушення, доступ до правосуддя. Відсутність матеріалів кримінального провадження унеможливорює повноцінне здійснення процесуальних функцій як стороною обвинувачення, так і стороною захисту, судом, ускладнює або унеможливорює апеляційне і касаційне оскарження судових рішень, порушує принцип правової визначеності.

Чинний КПК України не містить уніфікованої детальної регламентації процедури відновлення матеріалів провадження, розділ VII та ст. 615-1 КПК України мають нормативні прогалини, містять оціночні поняття, які по-різному тлумачаться фахівцями, що призводить до розрізненості, відсутності єдності у судовій та слідчій практиці. У низці випадків це створює підґрунтя для обмеження процесуальних прав і законних інтересів учасників кримінального процесу, включно з направленням обґрунтованих скарг до міжнародних судових інстанцій, зокрема Європейського суду з прав людини (далі – ЄСПЛ). Свідченням чому є рішення ЄСПЛ у справах «Хлебик проти України» (Заява № 2945/16) від 25 липня 2017 року та «Куроченко та Золотухін проти України» (заяви № 20936/16 та № 53257/16).

Окремі питання відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження досліджувалися такими вченими: І. В. Гловюк, А. Маланюком, О. М. Миколенко, А. Б. Романюком, В. В. Навроцькою, Є. А. Ткаченком, Т. Г. Фоміною. Спроби більш комплексного осмислення інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження здійснені у монографічних

дослідженнях О. В. Лазукової (2018 р.) та Г. К. Тетерятник (2021 р.), присвячених здійсненню кримінального провадження в умовах надзвичайних правових режимів.

Таким чином, попри значущість цієї проблематики, інститут відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження залишається недостатньо дослідженим у вітчизняній науці кримінального процесуального права. Існуючі наукові розвідки є поодинокими й фрагментарними, обмежуються аналізом окремих процесуальних аспектів або прикладних питань, не охоплюючи інституційного, доктринального та практичного підходів до системного відновлення втрачених матеріалів.

Усе вищезазначене свідчить про актуальність обраної тематики, підтверджує існування об'єктивної потреби у комплексному науковому дослідженні інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, з'ясуванні його правової природи, розробці теоретико-прикладних підходів до регулювання відповідних процесуальних процедур, формулюванні пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства і практики його застосування. З огляду на це, обрана тематика дисертації є своєчасною, актуальною та науково обґрунтованою, а результати дослідження мають потенціал практичного застосування в роботі органів досудового розслідування, прокуратури, суду та адвокатури, розвитку правової доктрини.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертацію виконано відповідно до положень Стратегії розвитку системи правосуддя та конституційного судочинства на 2021-2023 роки (що затверджена указом Президента України від 11 червня 2021 року № 231/2021), Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (що затверджена указом Президента України від 24 березня 2021 року № 119/2021), Плану дій з реалізації Національної стратегії у сфері прав людини на 2021-2023 роки (що затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23 червня 2021 року № 756-р) пріоритетного напрямку «Правові механізми забезпечення і захисту прав та свобод людини», «Фундаментальні та прикладні проблеми наукового забезпечення боротьби зі злочинністю в Україні» Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021-2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року №12-21.

Дослідження є складовою плану науково-дослідної роботи Одеського державного університету внутрішніх справ «Пріоритетні напрямки розвитку та реформування правоохоронних органів в умовах розгортання демократичних процесів у державі» (державний реєстраційний номер 0116U006773) та частиною загальної наукової теми, що виконувалася кафедрою кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ «Охорона та захист прав, свобод і законних інтересів учасників кримінального провадження» (0114U004019) (2019 – 2024 рр.), частиною загальної наукової теми, що виконується наразі кафедрою кримінального процесу та криміналістики «Сучасні тенденції розвитку кримінального процесу та криміналістики» (0124U003473) (2024 – 2029 рр.).

Тема дисертаційного дослідження затверджена Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 3 від 28.10.2021),

уточнена на засіданні Вченої ради Одеського державного університету внутрішніх справ (протокол № 1 від 29.09.2022).

Метою дисертаційного дослідження є отримання наукового результату у вигляді теоретично обґрунтованих положень щодо відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, а також формування на цій основі науково обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення чинного законодавства і практики його застосування.

Поставлена мета зумовлює необхідність вирішення таких основних **завдань**:

- визначити сучасний стан наукового дослідження відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;
- з'ясувати сутність та зміст матеріалів кримінального провадження як предмету відновлення;
- встановити правову природу відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;
- визначити умови та суб'єктів-ініціаторів відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;
- проаналізувати вимоги до заяви та клопотання про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження;
- дослідити процесуальний порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в ординарному правовому режимі;
- з'ясувати порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану;
- розглянути перспективні напрямки удосконалення процесуального порядку збереження матеріалів кримінального провадження та їх відновлення у випадку втрати;
- визначити нормативні прогалини, суперечності і надати пропозиції з удосконалення норм чинного законодавства та практики його застосування.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають, розвиваються і припиняються у процесі відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Предметом дослідження є відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Методи дослідження. Методологічну основу дисертації становить система загальнонаукових, спеціально-юридичних та міждисциплінарних методів пізнання, які забезпечили комплексне, об'єктивне й системне дослідження інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

У ході дослідження було застосовано методи аналізу і синтезу, що дали змогу виокремити ключові теоретичні та практичні проблеми у сфері відновлення втрачених матеріалів, а також сформулювати узагальнені висновки та пропозиції. Ці методи активно використовувалися при оцінці сучасного стану наукової розробленості (підрозділ 1.1), при структурному аналізі процесуальних етапів відновлення (розділ 2), а також при формулюванні напрямів удосконалення правового регулювання (розділ 3).

Індукція та дедукція сприяли переходу від аналізу окремих прикладів практики правозастосування до узагальнень щодо характеру процесуальних

проблем та прогалин у законодавстві, зокрема у підрозділі 2.4, присвяченому особливостям відновлення в умовах воєнного стану.

Застосування системно-структурного методу дозволило розглянути інститут відновлення втрачених матеріалів як елемент кримінального процесуального механізму, що має власну внутрішню логіку, функціональні зв'язки та залежність від інших елементів процесу. Цей метод особливо активно використовувався при дослідженні правової природи зазначеного інституту (підрозділ 1.3).

У дослідженні широко застосовувалися спеціально-юридичні методи, зокрема: формально-юридичний метод, що забезпечив ретельний аналіз чинного кримінального процесуального законодавства, був основним при дослідженні суб'єктного складу, умов ініціювання та процедури відновлення матеріалів провадження (підрозділи 2.1–2.4). Порівняльно-правовий метод використовувався для зіставлення підходів, що існують у правових системах інших держав, до проблеми втрати та відновлення матеріалів, інших галузях права (підрозділ 1.1). Історико-правовий метод застосовувався для аналізу становлення інституту відновлення та поняття «матеріали кримінального провадження» та його трансформації в українському процесуальному праві (підрозділи 1.1, 1.2). Методи тлумачення норм права (граматичне, системне, телеологічне) були використані для з'ясування змісту процесуальних норм, що регулюють ведення та зберігання матеріалів, а також їх можливе відновлення (розділ 2).

У роботі також застосовувалися емпіричні методи: узагальнення практики судів першої та апеляційної інстанцій дало змогу ідентифікувати типові підходи до вирішення питання про відновлення матеріалів та виявити суперечності в правозастосуванні (розділ 2).

Окреме значення в роботі мають міждисциплінарні підходи, що поєднали кримінальну процесуальну тематику з елементами інформаційного права та цифрових технологій. Так, інформаційно-аналітичний метод був застосований у розділі 3 при аналізі способів цифрового зберігання процесуальних документів та ризиків їх втрати. А прогностичний метод дозволив сформулювати напрями вдосконалення нормативного регулювання та практики збереження й відновлення матеріалів провадження у випадках їхньої втрати.

Таким чином, системне використання комплексу методів дослідження забезпечило теоретичну глибину, практичну спрямованість і наукову обґрунтованість висновків, отриманих у дисертації.

Емпіричну базу дослідження становлять офіційні статистичні дані, аналіз 297 судових рішень з Єдиного державного реєстру судових рішень, особистий понад 5-річний досвід роботи в органах досудового розслідування.

Наукова новизна отриманих результатів визначається тим, що дисертація є першою в українській кримінальній процесуальній науці після прийняття КПК 2012 р. кваліфікаційною науковою працею, в якій комплексно досліджено інститут відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. До найбільш вагомих результатів, що містять наукову новизну, слід віднести такі:

уперше:

- сформульовано спеціальний процесуальний стандарт доказування для процедур відновлення матеріалів кримінального провадження – *«розумна достатність доказів для відновлення»*, який полягає у достатньому рівні достовірності та переконливості наданої та оціненої судом інформації для відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Відновлені матеріали кримінального провадження матимуть силу оригіналу за умови, що: вони дійсно існували у провадженні (належність), їхній зміст встановлений у достатньому обсязі (достатність); немає обґрунтованих сумнівів у їх автентичності (достовірність); дотримано процесуальної форми відновлення, передбаченої законом (допустимість);

- розроблено авторську чотириступеневу модель процесуального порядку розгляду заяви (клопотання) про відновлення втрачених матеріалів, що включає етапи: відкриття провадження; підготовки до розгляду; судового розгляду; постановлення рішення. Надано деталізований процесуальний порядок діяльності суду та учасників провадження на кожному з етапів, що дозволяє формалізувати розгляд таких справ у судовій практиці;

- визначено особливості відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на стадії підготовчого провадження, його предмет, процесуальні межі та розроблено нормативну модель реалізації цієї процедури.

Доведено, що така діяльність узгоджується із завданнями стадії, не суперечить її функціональному призначенню, забезпечує процесуальну безперервність кримінального провадження та захист прав його учасників. Запропоновано внести зміни до статті 314 КПК України шляхом доповнення її частиною 2-1, у якій регламентовано порядок відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на цій стадії, обґрунтовано необхідність вирішення питань щодо реєстрації таких матеріалів, зупинення провадження та скасування запобіжного заходу;

- запропоновано запровадити «ланцюг зберігання доказів» (Chain of Custody) у кримінальному процесі України для забезпечення збереження, ідентифікації, контролю за переміщенням, доступом і відновленням речових та цифрових доказів із використанням сучасних засобів захисту інформації;

- сформульовано концепцію уніфікованого процесуального механізму відновлення втрачених матеріалів незалежно від режиму кримінального провадження (ординарного чи в умовах надзвичайних правових режимів), надані пропозиції щодо виокремлення уніфікованого інституту відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в окремий розділ КПК України;

удосконалено:

- теоретичні напрацювання щодо мети відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, яка полягає не у формальному наданні статусу «оригіналу» відновленим матеріалам, а направлена на виконання завдань кримінального провадження, передбачених ст. 2 КПК України, поновлення, забезпечення суб'єктивних прав та законних інтересів учасників кримінального провадження, реалізація яких унеможливлена внаслідок втрати матеріалів кримінального провадження;

- класифікацію форм втрати матеріалів кримінального провадження за наступними критеріями: 1) за обсягом матеріалів: повна втрата матеріалів;

часткова втрата матеріалів (втрата окремих процесуальних документів, речових доказів тощо); 2) за способом: втрата; знищення; викрадення; спотворення; пошкодження; незаконне заволодіння; 3) за наміром (умислом): з прямим наміром (умислом); з необережності (втрата матеріалів внаслідок службової недбалості); без наміру (умислу) – внаслідок обставин непереборної сили (епідемії, військові дії, стихійні лиха або інші подібні обставини); 4) за суб'єктами, що спричинили (допустили) втрату, знищення, спотворення матеріалів кримінального провадження: суб'єкти, що здійснюють кримінальне провадження; інші учасники кримінального провадження; особи, які не мають відношення до кримінального провадження; безсуб'єктна втрата (внаслідок обставин непереборної сили);

- позицію щодо розширення кола суб'єктів, які мають право ініціювати процедуру відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження шляхом включення суду до ст. 525 КПК України як такого ініціатора, та визначення у ст. 615-1 КПК України узагальненого формулювання ініціаторів такої діяльності, як «учасники кримінального провадження»;

- поняття відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, під яким пропонується розуміти кримінальну процесуальну діяльність суб'єктів кримінального провадження, що здійснюється у порядку, передбаченому законом, направлену на відтворення втрачених документів, доказів та інших матеріалів (як оригіналів), що мають значення для кримінального провадження, з метою забезпечення виконання завдань кримінального провадження;

дістали подальшого розвитку:

- наукові підходи щодо правової природи відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження, яка хоча і містить елементи пізнання, натомість полягає у ретроспективному відтворенні тих документів та інших об'єктів, які уже були в кримінальному провадженні (у тому числі, й визнані як докази);

- наукові міркування щодо співвідношення понять «кримінальне провадження», «кримінальна справа», «матеріали досудового розслідування» та «матеріали кримінального провадження». Визначено, що «кримінальне провадження» можна розглядати у широкому розумінні як діяльність сторін кримінального провадження, суду, інших учасників, направлену на виконання завдань кримінального провадження, визначених у ст. 2 КПК України. У вузькому значенні (для якого матеріали кримінального провадження по суті з ним ототожнюються) як систему процесуальних документів, речових доказів, інших матеріалів, які мають значення для кримінального провадження, що зібрані та оформлені у визначеному кримінальним процесуальним законодавством порядку та у яких відображені хід та результати кримінальної процесуальної діяльності, факти та обставини, що мають значення для кримінального провадження;

- обґрунтування щодо необхідності нормативного визначення права суб'єктів-ініціаторів відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на апеляційне оскарження рішень, що виносяться слідчим суддею, судом у зазначеній процедурі задля реалізації принципів доступу до правосуддя, змагальності та ефективного судового контролю;

- наукові позиції щодо цифровізації кримінального провадження як перспективного напрямку збереження матеріалів кримінального провадження (на прикладі НАБУ, САП, ВАКС), визначення перспектив запровадження системи «іКейс», створення єдиної системи обліку речових доказів;
- пропозиції з удосконалення чинного кримінального процесуального законодавства.

Практичне значення одержаних результатів. Викладені в дисертації положення, висновки й пропозиції можуть бути використані:

- у науково-дослідній роботі – для подальшого розроблення проблемних питань участі свідка у кримінальному провадженні (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 10.06.2025 б/н.);
- у навчальному процесі – викладені у дисертації положення використовуються при проведенні занять із навчальних дисциплін «Кримінальний процес», «Проблеми кримінального процесуального доказування», «Проблемні питання кримінального процесуального законодавства України», «Актуальні проблеми застосування кримінального процесуального законодавства України» в Одеському державному університеті внутрішніх справ (акт впровадження Одеського державного університету внутрішніх справ від 10.06.2025 б/н.);
- у практичній діяльності органів досудового розслідування, органів прокуратури та адвокатури, судів;
- у законотворчому процесі - при удосконаленні норм кримінального процесуального закону у частині правової регламентації відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження.

Особистий внесок здобувача. Висновки та пропозиції, викладені у дисертації становлять особистий здобуток автора.

У статті «Окремі напрямки удосконалення збереження матеріалів кримінального провадження», підготовленої разом з Г.К. Тетерятник, авторкою обґрунтовано перспективність електронного кримінального провадження в контексті забезпечення збереження матеріалів досудового розслідування та судового розгляду.

У статті «Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на стадії підготовчого провадження», підготовленої разом з Г.К. Тетерятник, авторкою визначено проблематику розглядом судом клопотань про відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження під час підготовчого розгляду.

Апробація результатів дисертації. Дисертаційна робота підготовлена на кафедрі кримінального процесу та криміналістики Одеського державного університету внутрішніх справ, обговорена на засіданні міжкафедрального семінару університету, схвалена ним і рекомендована до захисту (протокол №10 від 12.06.2025). Основні положення і висновки дисертації доповідались авторкою і були предметом обговорення на міжнародній та всеукраїнській конференціях, круглому столі: круглий стіл, присвячений Всеукраїнському тижню права (м. Харків, 23 грудня 2022 року), III Всеукраїнська науково-практична конференція «Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку» (Харків, 21 лютого 2025 року), II Міжнародна науково-практична конференція «Злочинність і

протидія їй в умовах війни та у повоєнній перспективі: міждисциплінарна панорама» (м. Вінниця, 16 квітня 2025 року).

Публікації. Основні положення дисертації відображено у в 7-ми публікаціях, з яких 4 – у наукових журналах, визначених МОН України як фахові видання з юридичних наук, у 3-х тезах доповідей, оприлюднених на міжнародних та всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається з титульного аркушу, анотації, вступу, трьох розділів, семи підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ ЗДОБУВАЧА ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Наукові праці, в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

1. Гордуз Г.В. Окремі питання забезпечення процесуальних строків при відновленні втрачених матеріалів кримінального провадження. Наше право. 2024. №1. С. 406 – 413.
2. Гордуз Г.В. Деякі особливості відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження в умовах воєнного стану. Право. UA. 2024. №3. С. 396 – 404.
3. Гордуз Г.В., Тетерятник Г.К. Окремі напрямки удосконалення збереження матеріалів кримінального провадження. Наше право. 2025. №2. С. 326 – 332.
4. Гордуз Г.В., Тетерятник Г.К. Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження на стадії підготовчого провадження. Європейські перспективи. 2025. №2. С. 316 – 323.

Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дослідження:

5. Гордуз Г.В. До питання про процесуальні строки під час відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Злочинність і протидія їй в умовах війни та у повоєнній перспективі: міждисциплінарна панорама : зб. тез доп. II Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Вінниця, 16 квіт. 2025 р.) / МВС України ; Нац. поліція України ; Харків. нац. ун-т внутр. справ ; Кримінолог. асоціація України. – Вінниця : ХНУВС, 2025. С. 450 – 454.
6. Гордуз Г.В. До питання про коло суб'єктів-ініціаторів відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Правова доктрина, правоутворення та правозастосування: проблеми зв'язку та шляхи розвитку : тези доп. учасників III Всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 21 лют. 2025 р.) ; Наук.-дослід. ін-т публ. політики і соц. наук. Харків: НДІ ППСН, 2025. С. 18 – 21.
7. Тетерятник Г.К., Стукаленко Г.В. Цифрові аспекти відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження. Цифрова трансформація кримінального провадження в умовах воєнного стану : матеріали круглого столу, присвяч. Всеукр. тижню права(м. Харків, 23 груд. 2022 р.) : електрон. наук. вид. / [редкол.: Н. В. Глинська (голов. ред.), Д. І. Клепка, А. А. Барабаш] ; НДІ вивч. проблем злочинності ім. акад. В. В. Сташиса НАПрН України, Від. дослідж. Проблем крим. проц. та судоустрою. Харків : Право, 2022. С. 29 – 33.

Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотно, з правильним вживанням юридичної та спеціальної термінології. Стил викладення матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечують легкість і доступність їх сприйняття.

У результаті публічної презентації наукових результатів дисертації Гордуз Г.В. і оцінки повноти публікацій основних результатів дослідження.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації **Гордуз Ганни Володимирівни** на тему: «Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження».

2. Констатувати, що за актуальністю, ступенем новизни, обґрунтованістю, науковою та практичною цінністю здобутих результатів дисертація Гордуз Г.В. відповідає спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах) затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261, Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами).

3. Рекомендувати дисертацію **Гордуз Ганни Володимирівни** на тему: «Відновлення втрачених матеріалів кримінального провадження» до захисту на здобуття ступеня доктора філософії у спеціалізованій вченій раді за спеціальністю 081 «Право».

Головуюча на засіданні

Доцент кафедри кримінального процесу та криміналістики факультету підготовки фахівців

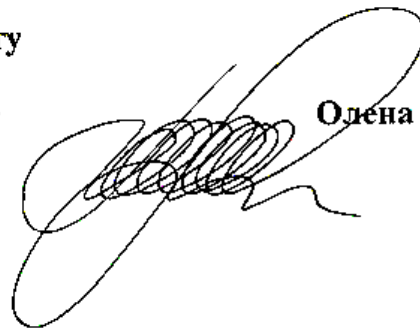
для органів досудового розслідування

Національної поліції України

Одеського державного університету

внутрішніх справ

кандидат юридичних наук, доцент

Олена МАРЧЕНКО